

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoE/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212222489
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4212222489.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený advokátskou kanceláriou Advocate, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Martin Máčaj, proti povinnému: Y. Y. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom V., C. XXX/XX, o vymoženie pohľadávky vo výške 403,88 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 8Er/1597/2012-12 z 30. januára 2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolacie konanie **z a s t a v u j e**.

Oprávnenému voči povinnému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Komárno (súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ a ako exekučný súd v zmysle § 45 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení platnom a účinnom v čase začatia exekúcie, ďalej len „Exekučný poriadok“) uznesením č. k. 8Er/1597/2012-12 z 30. januára 2013, zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., so sídlom Exekútorského úradu Bratislava, Záhradnícka 60, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z 28. 09. 2012, vedenej pod sp. zn. 8Er/1597/2012, EX 22199/12.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo len „OZ“), § 45 ods. 1 písm. c/ a § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.

3. V odôvodnení uznesenia súd poukázal na to, že na základe návrhu na vykonanie exekúcie spísanom vo forme zápisnice pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým dňa 25. 09. 2012 sa oprávnený domáhal voči povinnému vymoženiu pohľadávky vo výške 103,88 eura s príslušenstvom, trov konania a trov exekúcie. K návrhu priložil kópiu zmenky č. 400700566, kópiu zmluvy o úvere č. 400700566 z 29. 10. 2010, rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Slovenskej rozhodcovskej a.s., IČO: 35 922 791, so sídlom Bratislava, Karloveské rameno 8, sp. zn. SR 07018/11 z 01. 08. 2011, ktorý je exekučným titulom. Súdny exekútor doručil dňa 26. 10. 2012 exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

4. Zmluvou o úvere, ktorú uzavrel oprávnený s povinným a ktorá bola podkladom pre vydanie rozhodcovského rozsudku, ktorý je exekučným titulom v tomto exekučnom konaní, sa veriteľ (oprávnený), ktorý koná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, zaviazal poskytnúť dlžníkovi (povinnému), ktorý nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej

činnosti, poskytnúť úver vo výške 200 eur a dlžník sa zaviazal celkovo zaplatiť čiastku 396 eur v 12 mesačných splátkach. Exekučný súd posúdil predloženú úverovú zmluvu uzatretú dňa 29. 10. 2010 ako zmluvu spotrebiteľskú. Zdôraznil, že zmluvný vzťah medzi dodávateľom - oprávneným a spotrebiteľom - povinným je potrebné považovať za spotrebiteľský vzťah v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka a je potrebné ho podriadiť právnemu režimu tejto normy upravujúcej problematiku spotrebiteľským zmlúv a spotrebiteľských vzťahov.

5. Exekučný súd skúmal či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Jediným exekučným titulom, pri ktorom exekučný súd vstupuje aj do hmotnoprávneho vzťahu účastníkov exekučného konania, je rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní. Ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 odseku 1 písm. b/ alebo c/.

6. Súčasťou zmluvy o úvere sú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré v článku 14 obsahujú rozhodcovskú doložku, podľa ktorej sa zmluvné strany dohodli, že pred rozhodnutím sporu v konaní pred rozhodcovským súdom môže ktorákoľvek zmluvná strana využiť mediáciu, pri ktorej zmluvné strany pomocou mediátora riešia spor, ktorý vznikol z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmienok vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie. Mediačná dohoda: Všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmienok a zmenky, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie môžu byť riešené pred Mediačným centrom, zriadenom a vedenom spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karlové rameno 8, 841 04 Bratislava I, IČO: 35 922 761.

7. Z úverových zmluvných podmienok spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o., ktoré tvoria súčasť zmluvy, vyplýva, že je v nich obsiahnutá neprijateľná podmienka, a to rozhodcovská doložka v zmysle § 53 ods. 1 OZ. Táto doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Z hľadiska ochrany spotrebiteľa nie je rozdiel medzi výhradnou rozhodcovskou doložkou a voľbou dodávateľa, ktorý spotrebiteľovi rozhodcovské konanie vnúti, ako najvhodnejší spôsob rozhodovania sporu. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdlosti spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je v zmysle § 53 ods. 4 OZ neplatná.

8. Zároveň konštatoval, že v danom prípade nie je možné formuláciu rozhodcovskej doložky považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu alebo platnú rozhodcovskú doložku. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým úverovým podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdlosti spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Takto formulovaná spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je v zmysle občianskeho zákonníka neplatná. Nešlo o individuálne dojednanie tejto doložky, na ktoré by povinný, teda spotrebiteľ, bol zvlášť upozornený, ktoré by bolo s povinným zvlášť dojednané, on by bol s týmito ustanoveniami zmluvy súhlasil a prejavil by svoj súhlas podpisom. Podpis na úverovej zmluve nemožno považovať zároveň aj za prejav súhlasu s rozhodcovskou doložkou, na jej platnosť je nevyhnutné jej individuálne dojednanie a individuálny prejav vôle účastníkov zmluvného vzťahu podpisom, ktorý v tomto prípade nebol dodržaný. Povinný sa tak bez vlastnej vôle a možnosti pričinenia vzdal vopred svojich práv, čo je v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tým, že takto formulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatná. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. Akékoľvek

plnenie priznané rozhodcom na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, je plnením, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi.

9. Ak teda nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Rozhodnutie predložené ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a preto exekučný súd rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti uznesenia.

10. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, žiadajúc odvolací súd, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedol, že súd dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), ktoré vychádzalo z posudzovania podľa právnej normy, ktorá na skutkový stav nedopadá alebo právnu normu určil správne, avšak nesprávne ju interpretoval, alebo ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril zákon č. 233/2995 Z. z. (Exekučný poriadok) a v jeho nadväznosti zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Súd v prejednávanej veci okrem ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na zistený skutkový stav aplikoval aj ustanovenie § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní síce upravuje povinnosť exekučných súdov zastaviť exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom, ale mal za to, že citované ustanovenie súd nesprávne aplikoval.

11. Pri udelení poverenia na výkon exekúcie súd z predložených podkladov (exekučný titul, žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie) skúmal exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu podľa § 34 zákona o rozhodcovskom konaní. Preskúmvanie materiálnej stránky spočíva v preskúmvaní hmotnoprávných predpokladov exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Súd pri preskúmvaní exekučného titulu po materiálnej stránke nemohol skúmať rozhodcovské konanie, keďže samotné ustanovenie, o ktoré sa opiera v napadnutom uznesení, stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t. j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo k niečomu, čo je v rozpore s dobrými mravmi, však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu (nemôže vyplývať z vady konania). Požiadavka materiálnej stránky exekučného titulu vyplýva zo samotnej povahy exekučného konania, kde konajúci súd nemá možnosť inak ako z exekučného titulu sa oboznámiť s priebehom rozhodcovského konania.

12. Ak súd aplikoval na skutkový stav § 45 ods. 2 spôsobom právneho posúdenia správnosti výroku rozhodcovského súdu, ukrátil tým strany exekučného konania práv, ktoré im priznáva zákon o rozhodcovskom konaní alebo Občiansky súdny poriadok, a to právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov (§ 40 cit. právneho predpisu) exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Rozhodnutie trpí procesnou vadou, ktorou je odôvodnenie rozhodnutia. Taktiež súd pri posudzovaní predložených dôkazov neúplne zistil skutkový stav veci, keďže namietal skutočnosť, že zmluvnými stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva, resp. rozhodcovská doložka.

13. Oprávnený s povinným uzatvárali rozhodcovskú doložku podľa § 3 zákona o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezistoval, čím zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. V zmysle čl. 2 predmetnej zmluvy je následne daná právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s., rozhodnúť spor medzi zmluvnými stranami, pričom Stály rozhodcovský súd zriadený zriaďovateľom Slovenská

rozhodcovská a. s., postupuje v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní ako aj v zmysle svojho Rokovacieho poriadku. Vzhľadom k tomu bol exekučný titul vydaný oprávneným orgánom v konaní vedenom v zmysle už spomínaného osobitného právneho predpisu. Vo veci námietky konajúceho súdu ohľadom znemožnenia voľby sporu pred štátnym súdom v súvislosti s § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka poukázal na odôvodnenie zákonodarcov, v zmysle ktorého je cieľom tejto úpravy umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva, a teda exekučný súd vo veci konal nad rámec zákonných ustanovení.

14. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (podľa § 34 zákon č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) rešpektujúc dispozičné právo odvolateľa (oprávneného) nakladať s predmetom konania, postupom podľa cit. § 369 ods. 3 CSP a rozhodujúc bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu späťvzatia odvolania, odvolacie konanie zastavil.

15. Podľa § 369 ods. 1 CSP dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

16. Podľa § 369 ods. 2 CSP ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania.

17. Podľa § 369 ods. 3 CSP ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

18. Odvolací súd preskúmaním spisového materiálu zistil, že oprávnený dňa 26. 10. 2012 doručil súdu prvej inštancie Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktorou sa domáhal udelenia poverenia na výkon exekúcie súdnemu exekútorovi na vymoženie pohľadávky vo výške 403,88 eura od povinného. O žiadosti rozhodol prvoinštančný súd napadnutým uznesením tak, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonania exekúcie zamietol. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, žiadajúc odvolací súd, aby napadnuté uznesenie exekučného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

19. Výzvou z 07. 03. 2013 exekučný súd vyzval oprávneného, aby uviedol, či trvá na podanom odvolaní, pretože 17. 01. 2013 bolo súdu doručené podanie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, v ktorom oznámil, že pohľadávka oprávneného bola dňa 21. 12. 2012 uhradená celkom a súd by mohol rozhodnúť o zastavení exekučného konania. Na výzvu súdu oprávnený reagoval podaním doručeným exekučnému súdu dňa 12. 04. 2013, v ktorom uviedol, že netrvá na udelení poverenia a netrvá ani na podanom odvolaní.

20. Odvolací súd poukazujúc na vyššie uvedené podanie oprávneného - Odpoveď na výzvu súdu odvolania uvádza, že pre civilné sporové konanie, a rovnako tak pre exekučné konanie, platí dispozičná zásada, t. j. súdne konanie sa zásadne začína na návrh strany sporu. Platí to aj pre odvolacie konanie, ktorého začatie musí byť iniciované niektorou zo strán, resp. iným subjektom konania. Dispozičná zásada sa prejavuje aj v tom, že osoba, ktorá je oprávnená podať odvolanie, sa môže odvolania vzdať, čo je tiež dispozičný úkon s predmetom konania. Ďalším dispozičným úkonom oprávnenej osoby je späťvzatie odvolania. Odvolania, ktoré bolo podané odvolateľom, sa už nemožno vzdať, možno ho však vziať späť. Odvolateľ, ktorý vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Po späťvzatí odvolania odvolací súd konanie zastaví uznesením. Odvolateľ môže vziať späť odvolanie len sčasti - v tomto prípade odvolací súd zastaví konanie len v časti, v ktorej bolo odvolanie vzaté späť.

21. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností odvolací súd rozhodol tak, že odvolacie konanie zastavil z dôvodu, že oprávnený vo svojom písomnom podaní doručenom súdu prvej inštancie uviedol, že na podanom odvolaní netrvá.

22. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na § 396 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP tak, že oprávnenému, ktorý vzal odvolanie späť z dôvodu, že povinný uhradil vymáhanú pohľadávku po začatí exekučného konania, nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči povinnému nepriznáva.

23. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s § 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).